NONVERBAL INTERAKTION I FAMILIEN GENNEM MUSIK

BØRNEKONFERENCE, 7.MAJ 2019

LEKTOR STINE LINDAHL JACOBSEN
LEDER AF MUSIKTERAPI
AALBORG UNIVERSITET

AALBORG UNIVERSITET

EMOTIONEL NONVERBAL KOMMUNIKATION

(Malloch & Trevarthen, 2009)

- I menneskets udviklingshistorie har der været en nonverbal, prælingvistisk, musikalsk måde at interagere på – før verbalsproget
- Analyser af tidlige forældre-barn samspil viser, at spædbørn kan indgå i timede, synkrone samspil med forældre vha. stemmelyde og bevægelser.

➢ De musikalske træk ved tidlige samspil har rødder langt tilbage i menneskets og dermed i hjernens udviklingshistorie og udgør det biologiske og psykologiske grundlag for menneskelig kommunikation og tidlig tilknytning

➢ Medfødt kommunikativ musikalitet er byggesten for al menneskelig samvær – sprogligt som musikalsk – hele livet og uanset alder.

EMOTIONEL NONVERBAL UDVIKLING

- Familiers samspilsevner er altafgørende for udvikling af nonverbale kompetencer (Hart & Jacobsen, 2018).
- Det verbale sprog er ikke nok til at udtrykke kvalitet, intensitet og forskellige nuancer i vores emotioner (Mandal & Ambady, 2004).
- Evnen til at sende, modtage og afkode nonverbale beskeder er en vigtig del af vores evne til at kommunikere (Knapp & Hall, 2009).
- Samtalestrukturer bygger på nonverbale signaler og dialoger, hvor timing og turtagning udforskes og udvikles. Nonverbale signaler inkluderer bl.a. ansigtsmimik, kropssprog og stemmeføring (Knapp and Hall 2009).
- Nonverbale processer er essentielle i forældre-barn-interaktionen, men sjældent fokus i udredninger (Colegrove & Havighurst, 2016)

FORÆLDREEVNEUNDERSØGELSE

En kompleks samfundsopgave

- Utrygge familier = Svære undersøgelsesbetingelser
- At blive vurderet på forældreevne = Angstprovokerende
- Objektive interaktionsmåleredskaber = Mangelvare
- Lav refleksionsevne hos forælder = svære betingelser for målsætning

UDREDNING AF FORÆLDER-BARN SAMSPIL

- Forældreevneundersøgelse bør indeholde observationer af samspil samt tværfaglighed.
- Forældreevneundersøgelser varer typisk 3-4 måneder.
- Intet krav om objektive metoder til observation !

(Socialministeriet, 2011)

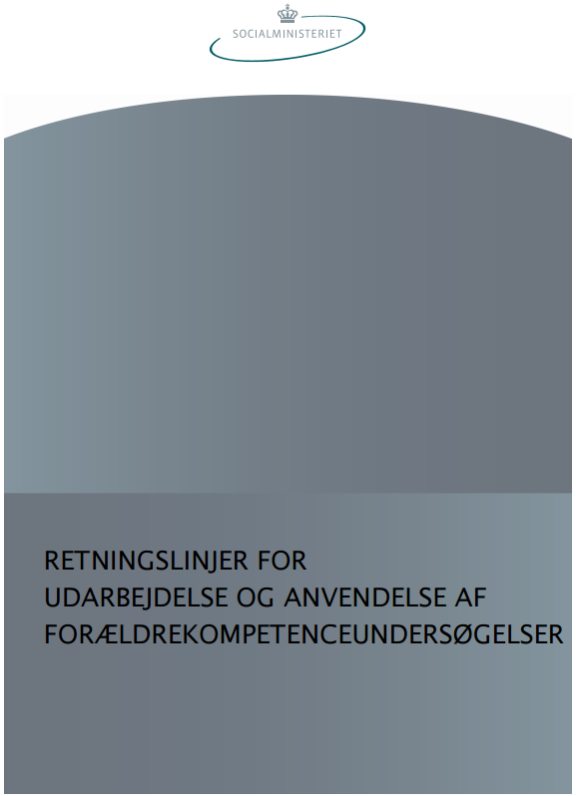

WHO 2018

- Caregiver skills training is recommended for families of children with developmental delays

- Different evaluations that define and measure child neglect differently including direct measures of child neglect and not only risk factors.

- Evaluations are often limited by methodological weaknesses and there are few randomized trials on whether interventions prevent neglect.

MUSIKTERAPI SOM REDSKAB TIL UDSATTE FAMILIER

- Udsatte familier har ofte vanskeligheder ved at interagere og kommunikere, hvilket kan føre til konflikter, utryg tilknytning og omsorgssvigt.

- Gennem et nonverbalt fokus kan musikterapeuten bidrage med unikke redskaber til både udredning og behandling.

- 2 eksempler (udredning og behandling)

AALBORG UNIVERSITET

ASSESSMENT OF PARENT-CHILD INTERACTION (APCI)

(Jacobsen & Killén, 2015)

- Dyadisk observationsprocedure der vurderer interaktion mellem forælder og barn (4-13år) i strukturerede og frie musikalske aktiviteter (kræver certificeret musikterapeut).
- 2 x 25min + introsamtale og feedbacksamtale
- Simpel protokol – alle kan være med
- Gode psykometriske egenskaber og nemt at anvende – også til dokumentation af effekt !

AALBORG UNIVERSITET

MOTIVATION BAG APCI

- Observation af interaktion
- Tværfagligt team
- Konkret feedback til familier
- Objektivitet: etisk og moral

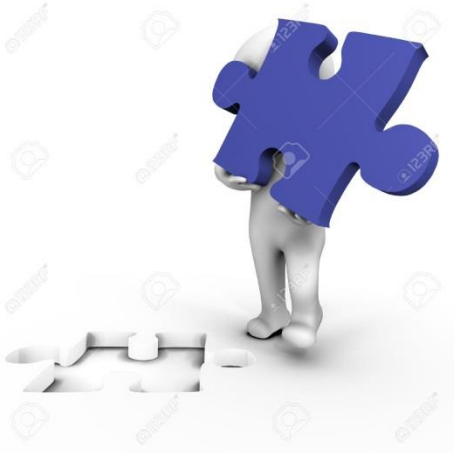

AALBORG UNIVERSITET

HVAD VURDERER APCI?

(Swanick & Jacobsen, 2019)

Dyadisk observationsprocedure der vurderer interaktion mellem forælder og barn i strukturerede og frie musikalske aktiviteter.

- Afstemthed i forælder-barn interaktion

- Nonverbal kommunikation i dyaden

- Emotionel støtte til barnet fra forælderen

- Autonomi & tilknytningsadfærd

AALBORG UNIVERSITET

APCI GRAFER

- Klinisk fokus
  - Gensidig afstemthed
  - Nonverbal kommunikation

- Indikaiton af tilknytning
  - Emotional støtte
  - Barnets autonomi

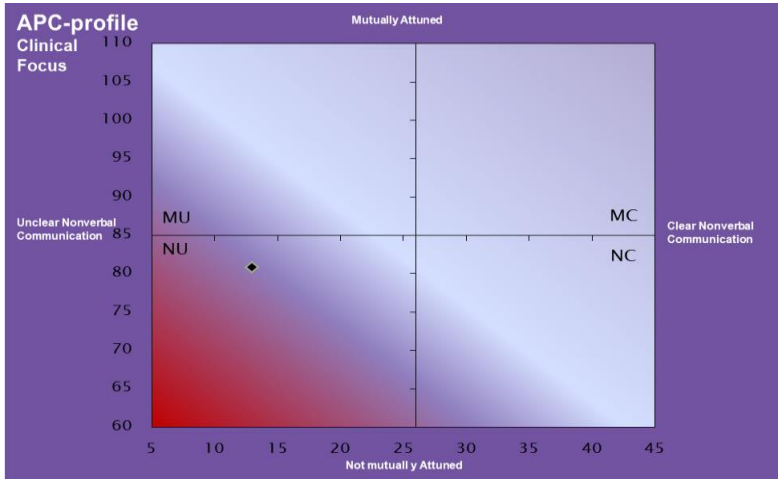

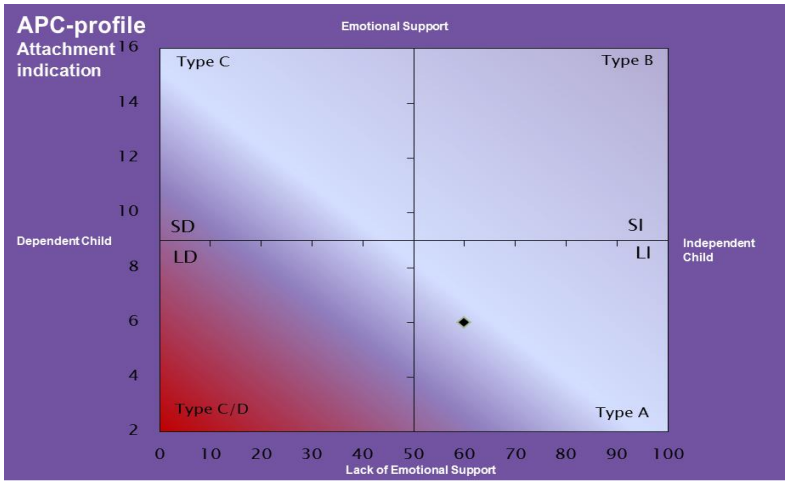

AALBORG UNIVERSITET

TILKNYTNING

(Jacobsen & Killén, 2015)

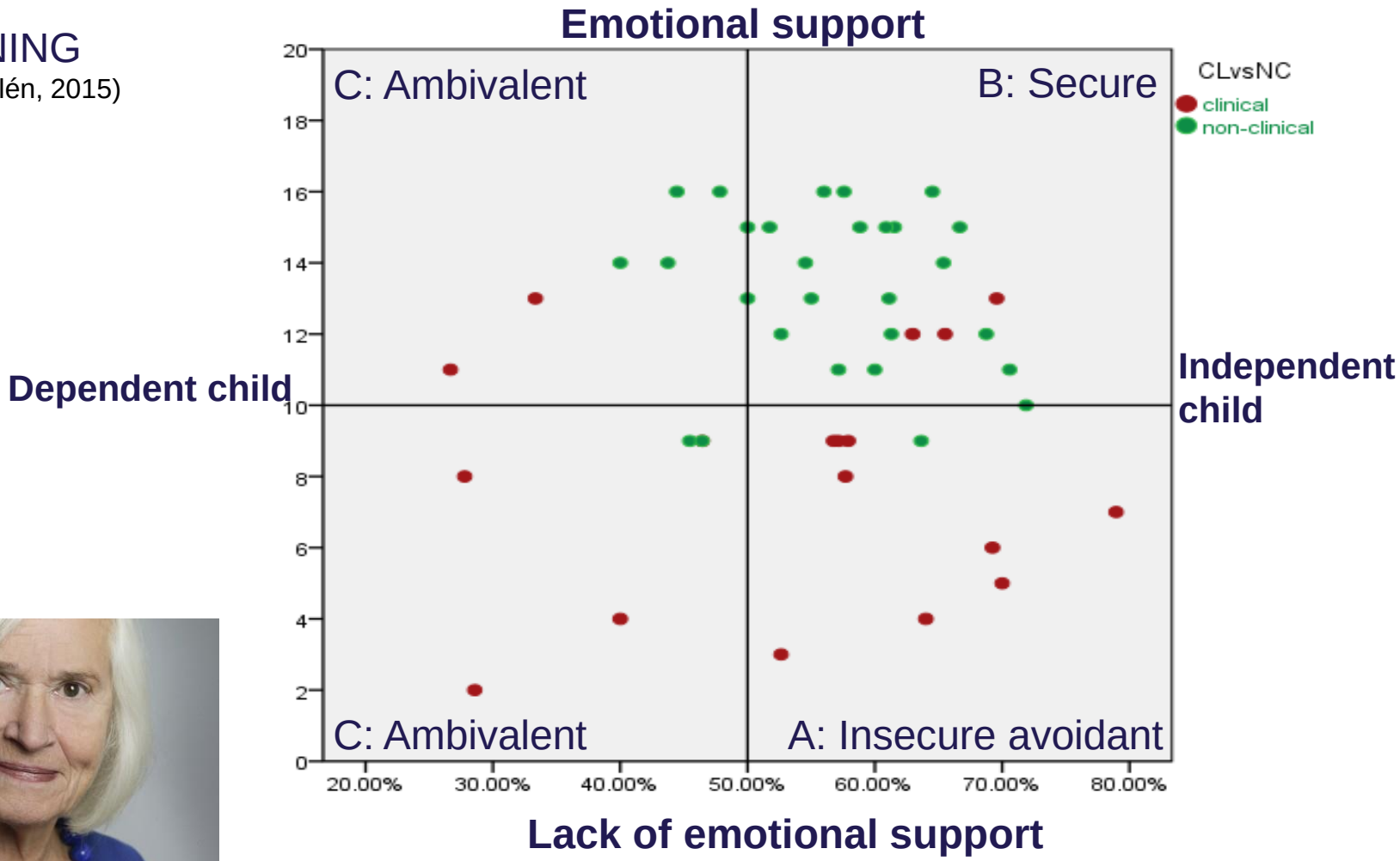

AALBORG UNIVERSITET

KLINISK FOKUS

(Jacobsen & Killén, 2015)

Clear Nonverbal Communication

Not mutual Attuned

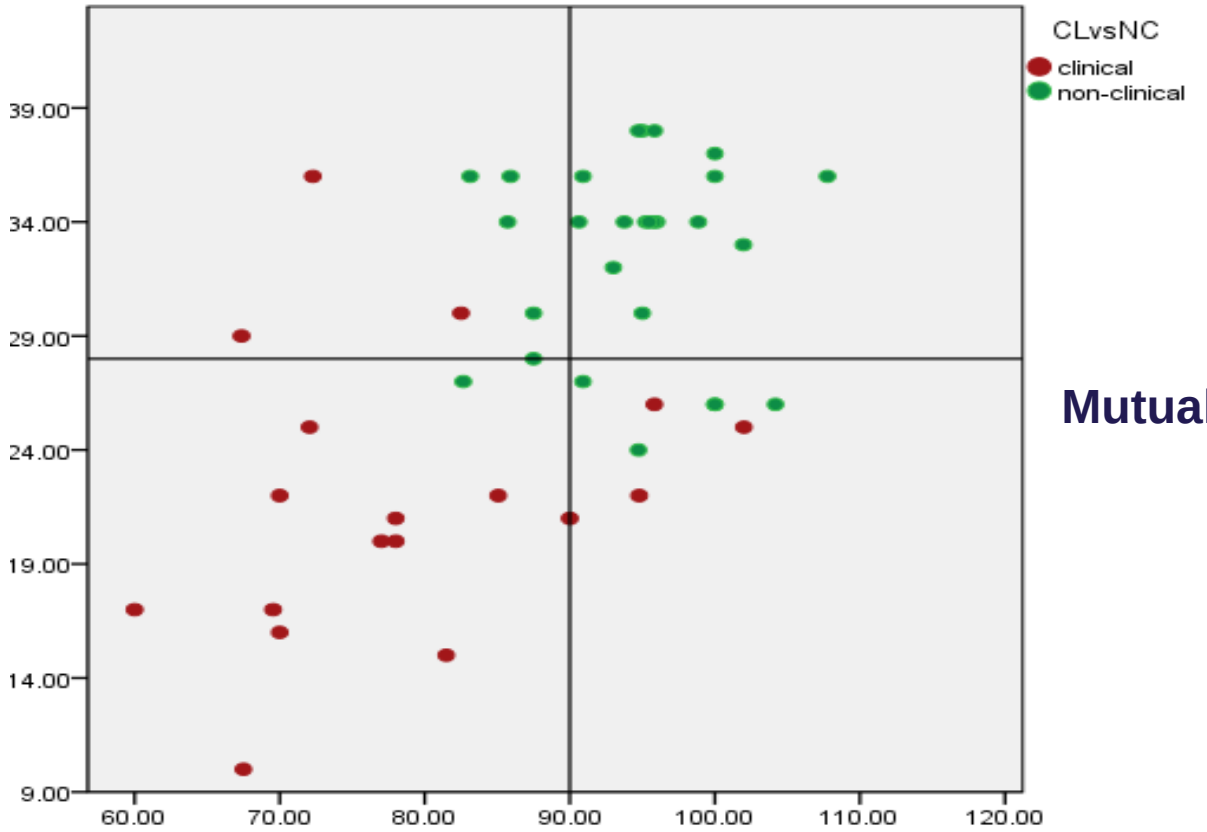

Mutual Attuned

Unclear Nonverbal Communication

AALBORG UNIVERSITET

APCI RAPPORT
(Swanick & Jacobsen, 2019)

- Styrker og udfordringer i forælder-barn interaktion
- Objektive observationer samt klinisk vurdering
- 16 forskellige profiler illustreret via grafer
- Forælderens kommentarer
- Samlet vurdering og anbefalinger herunder grad af bekymring for omsorgssvigt

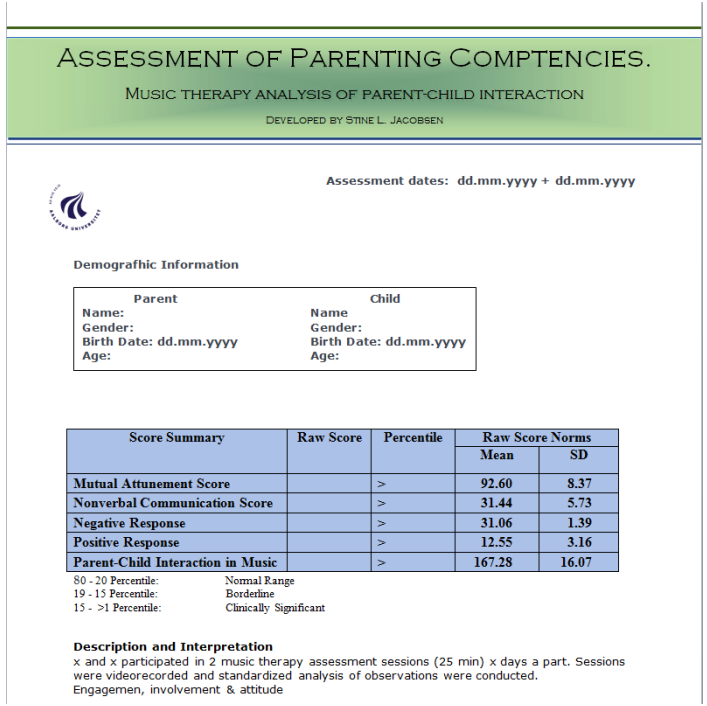

ASSESSMENT OF PARENTING COMPTENCIES.

MUSIC THERAPY ANALYSIS OF PARENT-CHILD INTERACTION

DEVELOPED BY STINE L. JACOBSEN

Assessment dates: dd.mm.yyyy + dd.mm.yyyy

Demografhic Information

Parent	Child
Name:	Name
Gender:	Gender:
Birth Date: dd.mm.yyyy	Birth Date: dd.mm.yyyy
Age:	Age:

Score Summary	Raw Score	Percentile	Raw Score Norms	
			Mean	SD
Mutual Attunement Score		>	92.60	8.37
Nonverbal Communication Score		>	31.44	5.73
Negative Response		>	31.06	1.39
Positive Response		>	12.55	3.16
Parent-Child Interaction in Music		>	167.28	16.07

80 - 20 Percentile: Normal Range
19 - 15 Percentile: Borderline
15 - >1 Percentile: Clinically Significant

Description and Interpretation
x and x participated in 2 music therapy assessment sessions (25 min) x days a part. Sessions were videorecorded and standardized analysis of observations were conducted.
Engagemen, involvement & attitude

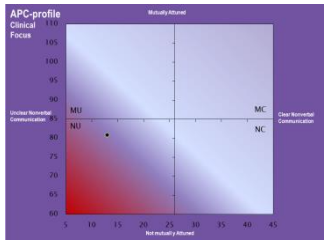

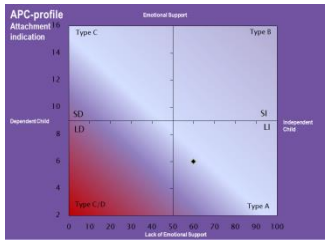

AALBORG UNIVERSITET

APCI SOM OBJEKTIVT MÅLEREDSKAB

(Jacobsen & McKinney, 2015)

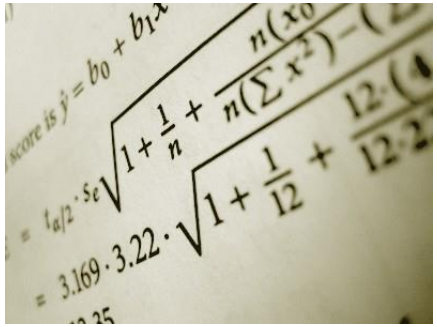

- Psykometri

- Pålidelighed
  - Inter-rater reliability (ranged from 0.73 - 0.89)
  - Test re-test (ranged from 0.70 – 0.89)
  - Internal consistency (Alpha: 0.93 ranged from 0.57 – 0.93)

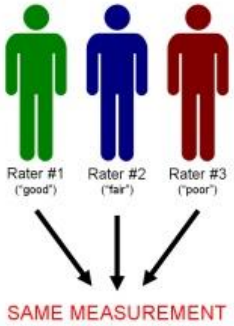

- Validitet
  - Samstemmende validitet – evne til at adskille grupperne
  - Kriterievaliditet (standardiserede spørgeskemaer)
    - Sig. correlation between APCI & PCRI (0.25- 0.48)
    - Sig. correlation between APCI & PSI (0.29 – 0.55)

FAMILIERNES OPLEVELSE
(Jacobsen 2019)

Eksplorativ undersøgelse af anvendelighed (60 deltagere)

- Over 80%: Nemt at forstå og følge – også for barnet
- Over 80%: Forælderen var engageret i aktiviteterne
- Over 80%: Barnet var engageret i aktiviteterne
- Over 80%: Musikken og instrumenterne var motiverende

- Over 85%: God måde at være sammen med barnet på
- Over 85%: Positiv oplevelse for hele familien

APCI ANVENDELSE OG KOMMENDE FORSKNING

Anvendelse:

- England: Adoption og udsatte familier
- DK: Familiebehandling samt privat praksis
- Australien, Østrig, Island, Sverige

Kommende forskning:

- Musik som forebyggende indsats
- APCI, EDS, MIM normudvikling

AALBORG UNIVERSITET

EMOTIONEL NONVERBAL KOMMUNIKATION I BEHANDLING

- Lav refleksionsevne hos forælder = svære arbejdsbetingelser
- Afstemme sig sit barn nonverbalt & verbalt = udfordrende for forælder
- Bryde gamle og afprøve nye interaktionsmønstre = udfordrende for familien
- Positive samværsoplevelser = Mangelvare

RESOURCE-ORIENTERET

Jacobsen & Thompson 2016

- Tilpasning til individuelle families behov
- Fokus på empowerment, self-efficacy og coping
- Fokus på familiens modstandskraft og fleksibilitet for at styrke færdigheder så hverdagens kan takles
- Gennem musikken interagere mere positivt, frit, og sensitivt.

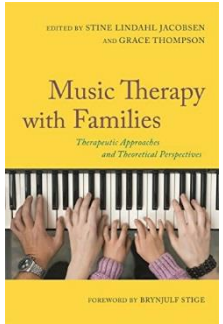

AALBORG UNIVERSITET

FORÆLDER-BARN EFFEKT

- Forældreevne
  - Mere sensitive og varm
  - Mere engagement og accept
  - Mindre irritation og stress

- Forælder-barn interaktion
  - Mere responsive børn og forældre
  - Bedre kommuikations færdigheder
  - Bedre forælder-barn tilknytning

BARNETS UDVIKLING

Jacobsen 2019

- Social og emotionel udvikling/færdigheder
  - Mindre depression & emotionel stress
  - Forbedret selvværd og coping
  - Forbedret sociale færdigheder, interpersonel engagement, kommunikation og sprogfærdigheder
  - Forbedret livskvalitet

- Kognitive færdigheder (mindre adresseret)

- Fysiologisk udvikling/funktionsniveau
  - Forbedret vægt forøgelse (præ-natal)
  - Kortere indlæggelse
  - Forbedret respiration
  - Forbedret motorisk udvikling

AALBORG UNIVERSITET

EFFEKT HOS FORÆLDER

Jacobsen 2019

- Mindre forælder depression, angst og stress
- Forbedring af forælder-coping, velvære og livskvalitet

OKAY DET VIRKER – MEN HVORFOR ???

AALBORG UNIVERSITET

KOMMUNIKATIV MUSIKALITET

Jacobsen & Thompson 2016

- Kommunikativ musikalitet bruges som forståelsesramme for hvorfor musikalsk interaktion potentielt kan reperere tidlige og sene problemer hos forælder-barn interaktion.

- Leg mellem forælder og barn er essentiel. Leg opbygger tillid og muliggør afprøvning af nye familiemønstre. Musik kan facilitere leg, idet leg opstår naturligt og spontant i musikalske interaktioner.

- De musikalske aspekter ved affektiv afstemning og non-verbal kommunikation kan bruges til at tydeliggøre, afdække og forstå sund familie kommunikation.

AFFEKTIV AFSTEMNING

Jacobsen & Thompson 2016

- Udvikling af social og emotionel kommunikationskompetencer handler om imitation, synkronicitet, initiativ og fælles opmærksomhed.

- Affektiv afstemning i en sund forælder-barn interaktion er musikalsk af natur, og derfor kan kommunikation udforskes og styrkes gennem musikterapeutiske improvisationer.

- Musikterapeutisk improvisation kan støtte op, hvis den tidlige forælder-barn interaktion har været svær enten pga. udviklingsproblematiker hos barnet eller/og pga. udfordringer hos forælderen.

TVÆRFAGLIG SUPPLEMENT

- Musikterapeutisk redskab (APCI) er et objektivt og forskningsbaseret måleredskab, der hurtigt og nænsomt tilbyder unik viden om forælder-barn interaktion og tilknytningsadfærd.

- Familier oplever APCI som motiverende og en god oplevelse, hvor de kan se sig selv og føler sig forstået.

- Musikterapeutisk behandling med udsatte familier forbedrer kommunikation & tilknytning mellem barn og forælder, og mindsker stress, angst & depression.

AALBORG UNIVERSITET

REFERENCER

Colegrove, V. & Havighurst, S. (2016). Review of Nonverbal Communication in Parent–Child Relationships: Assessment and Intervention. Journal of Child and Family Studies. DOI 10.1007/s10826-016-0563-x

Hart, S. & Jacobsen, S. L. (2018). Zones of proximal emotional development – Psychotherapy within a neuroaffective perspective. J. Infant, Child, and Adolescent Psychotherapy, 17(1), 28-42, doi: 10.1080/15289168.2018.1425588

Jacobsen, S. L. & Killén, K. (2015). Clinical Application of Music Therapy Assessment within the Field of Child Protection. *Nordic Journal of Music Therapy,* DOI: 10.1080/08098131.2014.908943.

Jacobsen, S. L. & McKinney, C. H. (2015) A Music Therapy Tool for Assessing Parent-Child Interaction in Cases of Emotional Neglect. *Journal of Child and Family Studies*. In press. DOI: 10.1007/s10826-014-0019-0

Jacobsen, S.L. & Thompson, G. A. (2016) Music Therapy with families. Therapeutic Approaches and Theoretical Persepctives. London, UK: Jessica Kingsley Publishers.

Jacobsen, S. L. (2019). Musikterapi i udredning og behandling af udsatte børn og familier.

Knapp, M., & Hall J. (2009). Nonverbal communication in human interaction: International Edition. Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning.

Mandal, M. K., & Ambady, N. (2004). Laterality of facial expressions of emotion: Universal and culture-specific influences. Behavioural Neurology, 15(1–2), 23–34.

Malloch, S. & Trevarthen, C. (2009). *Communicative Musicality*. Exploring the Basis of Human Companionship. Oxford: Oxford University Press.

Swanick, R. & Jacobsen, S.L. (2019). Assessment of Parent-Child Interaction. Manual. Aalborg, DK: Aalborg Universitets Forlag.

SLJ@HUM.AAU.DK

AALBORG UNIVERSITET